

Tájékoztatás az új agrár-környezetgazdálkodási támogatással kapcsolatos tervekről

A Vidékfejlesztési Program keretében működő agrár-környezetgazdálkodási támogatás (AKG) kötelezettségvállalási időszaka 2024. december 31-én lezárul, de az Agrárminisztérium határozott szándéka a támogatási forma fenntartása. Ennek megfelelően 2024. őszén meghirdetésre kerül egy 2025. január 1-től induló, 5 éves időszakra szóló új AKG felhívás. Az új felhívás alapját Magyarország Közös Agrárpolitikai Stratégiai Tervében (KAP ST) kell megteremteni, ennek kapcsán intenzív egyeztetések zajlanak az Európai Bizottsággal. Ezzel párhuzamosan az Agrárminisztérium megkezdte a pályázati felhívás kidolgozását az érintett szakmai szervezetek aktív közreműködésével. Az Európai Bizottság jóváhagyása előtt csak az előzetes tervek általános ismertetése lehetséges, jelen tájékoztatás – elsősorban a szántó vetésszerkezeti előírások kapcsán – ezt a célt szolgálja a gazdák felkészülését segítve.

Mindenekelőtt hangsúlyozandó, hogy az AKG továbbra is **önkéntes, a gazdálkodó saját döntései alapján választott vállalásokon alapuló** intézkedés marad. Az új program kapcsán két általános vezérlő elv emelendő ki:

- Általános európai uniós elvárás a tagállamok, így Magyarország felé, hogy a KAP ST keretében meghirdetésre kerülő, környezetvédelmi, éghajlattal kapcsolatos intézkedésekben – közte az AKG intézkedésben – foglalt vállalások a környezeti célok tekintetében mutassanak túl a korábbi időszak azonos vagy hasonló intézkedésekben foglalt előírásokon. Ezt szem előtt tartva az új AKG-ban a tervek szerint **kibővítésre kerül egy-egy korábbi**, elsősorban szabadon választható **vállalás**, valamint bevezetésre kerülnek **új vállalások**, továbbá szántó kategória esetén kialakításra kerül a horizontális szántó tematikus előírascsoportnál (TECS) magasabb környezeti hozzáadott értékkel rendelkező **két új TECS** (Talajmegújító szántó; Natura 2000 szántó).
- Fontos cél a **vállalások** és a kapcsolódó **szabályok egyszerűsítése**. Ennek megfelelően a korábbi 16 db TECS helyett 10 db TECS kialakítása tervezett, miközben a szabadon választható vállalások száma is racionalizálásra kerül.

Az őszi vetési időszakhoz kapcsolódóan az alábbiakban ismertetjük az új AKG szántó TECS-eket érintő, azon tervezett vállalásokat, **amelyek érinthetik a 2025. évi vetésszerkezet kialakítását:**

Érintett TECS	Vállalás típusa	Vállalás
Horizontális szántó Talajmegújító szántó Natura 2000 szántó	Alap	<i>Talajművelés nélküli termesztéstechnológia (no-till) vállalással érintett területek kivételével a 12%-nál nagyobb lejtésű táblán erózió szempontjából kockázatos kapásnövények termesztése tilos. (Erózió szempontjából kockázatos kapásnövények: dohány, cukorrépa, takarmányrépa, burgonya, csicsóka kukorica, napraforgó, édesburgonya.)</i>
Horizontális szántó Natura 2000 szántó	Alap	<i>A kötelezettségvállalási időszak 5 éve alatt legalább egy alkalommal zöldtrágyanövény termesztése és bedolgozása, vagy istállótrágya (vagy biogáz iszap) kijuttatása.</i>

Érintett TECS	Vállalás típusa	Vállalás
Talajmegújító szántó	Alap	<i>A teljes kötelezettségvállalási időszak 5 éve alatt a tematikus előírás csoporttal érintett teljes területen a kalászos és kapásnövények aránya minimum 30 %.</i>
Natura 2000 szántó	Alap	<i>Minden évben a vetésszerkezetben legalább 10 % zöldugar vagy méhlegelő tartása kötelező.</i>
MTÉT szántó	Alap	<i>A teljes kötelezettségvállalási időszak 5 éve alatt a tematikus előírás csoporttal érintett teljes területen évelő szálás pillangós takarmánynövények, illetve azok füves keverékének termesztése, vagy zöldugar termesztése, vagy méhlegelő termesztése, vagy a következő vetésszerkezet évenkénti betartása fővetésű növények tekintetében: legalább 20 % kalászos gabona, legalább 20 % évelő szálás pillangós takarmánynövény (évelő szálás pillangósok, vagy azok keveréke, illetve füves keveréke), legalább 20 % zöldugar vagy méhlegelő, legfeljebb 25 % egyéb kultúra.</i>
Horizontális szántó Talajmegújító szántó	Szabadon választható	<i>A vetésszerkezetben a szálás pillangós takarmánynövény, a zöldugar és a méhlegelő együttes részaránya minimum 20 %, továbbá a zöldugar és méhlegelő együttes aránya legalább 5 %.</i>
Horizontális szántó Talajmegújító szántó	Szabadon választható	<i>Aszály- vagy erózióérzékeny területeken a vállalással érintett területen a vetésszerkezetben a kapás kultúrák aránya maximum 20 %.</i>
Horizontális szántó Talajmegújító szántó Natura 2000 szántó MTÉT szántó	Szabadon választható	<i>A kötelezettségvállalási időszak minden évében zöldugar vagy méhlegelő szegély fenntartása legalább 6 méter, maximum 20 méter átlagos szélességben az adott kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület kerületének legalább 25 %-ának megfelelő hosszúságban.</i>

Az őszi vetések kapcsán kiemelten felhívjuk a figyelmet, hogy továbbra is választható vállalás lesz a táblaméret maximalizálására vonatkozó vállalás, miszerint a vállalással érintett teljes területen - az évelő szántóföldi kultúrák, zöldugar, illetve méhlegelő kivételével - a táblák maximális mérete 5 hektár lehet.

Jelen tájékoztatásban természetesen a szántó TECS-ekkel kapcsolatos tervezett vállalásoknak csak egy része került ismertetésre. A teljes listáról a későbbiekben – az Európai Bizottsággal történő egyeztetések előrehaladásával – adunk tájékoztatást.

A sikeres felkészülést segítve további tájékoztatók megjelentetése is tervezett az új AKG szabályaival kapcsolatban, a közeljövőben a területek kimérésének szabályainak ismertetésére számíthatnak az érdeklődők.